

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] licitum sit quòd aliquis rem aliquam possideat quasi propriam? 2

urn:nbn:de:hbz:466:1-38762

corporalem hominis sustentationem. Et propter hoc, homo habet naturale rerum dominium, quantum ad potestatem utendi ipsis.

Ad secundum dicendum, quod diues ille reprehenditur ex hoc quod putabat exteriora bona esse, principaliter sua, quasi non accepisset ea ab alio, scilicet a Deo.

Ad tertium dicendum, quod illa ratio procedit de dominio exteriorum rerum, quantum ad naturas ipsarum. Quod quidem dominium soli Deo conuenit, ut dictum est*.

In corp.
art.

ARTIC. II.

Utrum liceat alicui rem aliquam, quasi propriam possidere?

369

3. cōtr. c.

127. fin.

Et opus.

20. li. 4.

c. 4.

AD secundum sic proceditur. Videtur, quod non liceat alicui rem aliquam quasi propriam possidere. Omne enim quod est contra ius naturale, est illicitum. Sed secundum ius naturale omnia sunt communia: cui quidem communitati contrariatur proprietas possessionum. Ergo illicitum est cuilibet homini appropriare sibi aliquam rem exteriorem.

* In ser.

ad diui-

tes au-

ros, post

med. il.

liis.

¶ 2 Præterea, Basilius dicit*, exponens prædictum verbum diuitis, sicut qui præueniens ad specacula, prohiberet aduenientes, appropriando sibi quod ad comunem usum ordinatur: similes sunt diuites qui comunia quæ præoccupauerunt, æstimant sua esse. Sed illicitum esset præcludere viam alijs ad potiendum communibus bonis. Ergo illicitum est appropriare sibi aliquam rem communem.

* In ser.

81. 10. 3.

¶ 3 Præterea, Ambrosius dicit*, & habetur in Decret. dist. 47 cap. Sicut hi, Proprium nemo dicat, quod est commune. Appellat autem commune, res exteriores, sicut patet ex his quæ præmittit. Ergo videtur illicitum esse, quod aliquis appropriet sibi aliquam rem exteriorem.

SED contra est, quod Augustinus dicit in l. b. de hæresibus*, Apostolici dicantur, qui se hoc nomine arrogan-

gantissimè vocauerunt, eo quòd in suam communio-
nem non acciperent vntes coniugibus, & res pro-
prias possidentes: quales habet catholica Ecclesia, &
monachos, & clericos plurimos. Sed idè isti hæreti-
ci sunt, quia se ab Ecclesia separantes, nullam spem
putant eos habere, qui vtuntur his rebus, quibus ipsi
carent. Est ergo erroneum dicere, quòd non liceat
homini propria possidere.

RESPONDEO dicendum, quòd circa rem exte-
riorem duo competit homini, quorum vnum est po-
testas procurandi & dispensandi: & quantum ad hoc
licitum est quòd homo propria possideat. Et est etiã
necessarium ad humanam vitam, propter tria. Primò
quidem, quia magis sollicitus est vnusquisque ad pro-
curandum aliquid quod sibi soli competit, quam id
quod est commune omnium vel multorum: quia vnus-
quisque laborem fugiens, relinquit alteri id quod
pertinet ad cõmune, sicut accidit in multitudine mi-
nistrorum. Alio modo, quia ordinatius res humana
tractantur, si singulis imminet propria cura alicuius
rei procurandæ. Effet autem confusio, si quilibet in-
distinctè quilibet procuraret. Tertio, quia per hoc
magis pacificus status hominum conseruatur, dum
vnusquisque re sua contentus est. Vnde videmus quòd
inter eos qui communiter, & ex indiuiso aliquid
possident, frequentius iurgia oriuntur.

Aliud verò quod competit homini circa res exte-
riores, est vsus ipsarum. Et quantum ad hoc non
debet homo habere res exteriores vt proprias, sed vt
communes: vt scilicet de facili aliquis eas commu-
nicet in necessitate aliorum. Vnde Apost. dicit 1. ad
Timoth. vlt. Diuitibus huius seculi præcipe facilè tri-
buere, communicare.

Ad primum ergo dicendum, quòd cõmunitas re-
rum attribuitur iuri naturali: non quia ius natura-
le dicitur omnia esse possidenda communiter, & ni-
hil esse quasi proprium possidendum: sed quia secun-
dum ius naturale non est distinctio possessionum,

q 57 ar.
2. & 3. sed magis secundum humanum conditum, quod pertinet ad ius positivum, ut supra dictum est *. Unde proprietates possessionum non est contra ius naturale, sed iuri naturali superadditur per adinventionem rationis humanæ.

Ad secundum dicendum, quod si ille qui præueniens ad spectacula præpararet alijs viam, non illicitè ageret. Sed ex hoc illicitè agit, quod alios prohibet. Et similiter dives non illicitè agit si præoccupans possessionem rei, quæ à principio erat cõmunis, alijs etiam communicat. Peccat autem si alios ab usu illius rei indiscretè prohibeat. Unde Basilius ibidem dicit *. Cur tu abundas, ille verò mendicat, nisi ut tu bonæ dispensationis merita consequaris: ille verò patientiæ premijs coronetur?

Loco cit.
in arg.

Ad tertium dicendum, quod cum dicit Ambr. Nemo proprium dicat quod est cõmune, loquitur de proprietate quantum ad usum. Unde subdit *, Plusquam sufficeret sumptui, violenter obtentum est.

Ibid.

ARTIC. III.

370 *Utrum sit de ratione furti, occultè accipere rem alienam?*

AD tertium sic proceditur. Videtur, quod non sit de ratione furti, occultè accipere rem alienam. Illud enim quod diminuit peccatum, non videtur ad rationem peccati pertinere. Sed in occulto peccare pertinet ad diminutionem peccati: sicut è contrario ad exaggerandum peccatum quorundam, dicitur Isai 3. Peccatum suum quasi Sodoma prædicauerunt, nec absconderunt. Ergo non est de ratione furti occulta acceptio rei alienæ.

Amb. in
ser. 81 nō
procul a
fn. to. 1.
Et habe-
tur d. 47
c. Sicut
ij, ante
med.

¶ 2. Præterea, Ambrosius dicit *, & habetur in Decret. dist. 47. Minus est criminis habenti tollere, quam cum possis & abundans sis, indigentibus denegare. Ergo sicut furtum consistit in acceptance rei alienæ, ita etiam in detentione ipsius.

¶ 3. Præterea, Homo potest furtim ab alio accipere etiam quod suum est, puta rem quam apud alium